

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ՀՀ ՓԱՍՏԱԲԱՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ՝ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ՀՈՍՔԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ԲԱՆԱՎՈՐ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ «ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՐԱԿՆԵՐ» ԲԱՂԱԴՐԻՉՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ՀԱՐՑՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ԹԵՄԱՆԵՐԻ

(Քրեափրավական ուղղվածության դիմորդների (այդ թվում՝ հաւրուկ դիմորդների)
համար)

Ա. ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

1. «Իրավունք» եզրույթի իմաստները և իրավունքի հատկանիշները
2. Իրավունքի էությունը և արժեքը
3. «Իրավունք» հասկացության տիպաբանությունը
4. Լեգիտատական իրավահասկացության հիմնադրույթները
5. Իրավաբանական իրավահասկացության տիպը և վարկածները
6. Իրավահասկացողության սուբստանցիոնալ, ձևական և խառը տիպերը
7. Իրավունքի պատմական, հոգեբանական, սոցիոլոգիական հայեցակարգերը
8. Իրավունքի սկզբունքներ և իրավական արքիտմաներ
9. Իրավունքի սկզբունքների դասակարգումը (տեսակները)
10. Իրավունքի հատուկ իրավաբանական գործառույթները
11. Իրավունքի աղբյուրների ընդհանուր բնութագիրը, տեսակները
12. Նորմատիվ իրավական ակտերը՝ որպես իրավունքի աղբյուր
13. Իրավական սովորույթը՝ որպես իրավունքի աղբյուր
14. Դատական նախադեպը՝ որպես իրավունքի աղբյուր
15. Իրավական դոկտրինը՝ որպես իրավունքի աղբյուր
16. Օրենքի հասկացությունը և տասակները
17. Իրավագիտակցության հասկացությունը, հատկանիշները, դերը /գործառույթները
18. Իրավագիտակցության կառուցվածքը, տեսակները, մակարդակները
19. Իրավական մշակույթ
20. Իրավական ժխտողականություն (նիհիլիզմ) և գաղափարապաշտություն (իդեալիզմ)
21. Իրավական դաստիարակություն, հասկացությունը, բաղադրատարրերը
22. Իրավական նորմի հասկացությունը և հատկանիշները
23. Իրավական նորմերի տեսակները
24. Իրավական նորմերի կառուցվածքը
25. Հիպոթեզների տեսակները

26. Դիսպոզիցիաների տեսակները
27. Սանկցիաների տեսակները
28. Իրավունքի համակարգի հասկացությունը և կառուցվածքային տարրերը
29. Իրավական ինստիտուտ. հասկացությունը, տեսակները
30. Հանրային և մասնավոր իրավունք
31. Միջազգային և ներպետական իրավունք, դրանց հարաբերակցությունը
32. Նորմատիվ ակտերի գործողությունը տարածության և ժամանակի մեջ, ըստ անձանց շրջանակի: Օրենքի հետադարձ ուժը
33. Նորմատիվ ակտերի համակարգման հասկացությունը, անհրաժեշտությունը, տեսակները
34. Իրավունքը սոցիալական կարգավորման (նորմերի) համակարգում
35. Իրավունքի և բարոյականության հարաբերակցությունը
36. Իրավունքի և օրենքի հարաբերակցությունը: Իրավական օրենք
37. Իրավունքի նորմերի և սովորույթի, իրավունքի նորմերի և կորպորատիվ նորմերի, իրավունքի նորմերի և կրոնական նորմերի հարաբերակցությունը
38. Իրավահարաբերություն հասկացությունը և հատկանիշները
39. Իրավահարաբերության տեսակները
40. Իրավահարաբերության սուբյեկտ, իրավասուբյեկտություն
41. Իրավահարաբերության օբյեկտ և իրավահարաբերության բովանդակություն
42. Իրավաբանական փաստեր
43. Իրավական կանխավարկածներ (պրեզումցիաներ)
44. Իրավական հնարանքներ (ֆիկցիաներ)
45. Իրավաբանական վարույթի հասկացությունը և հատկանիշները
46. Իրավական կարգավորման հասկացությունը և տեսակները
47. Իրավական կարգավորումը որպես իրավական ներգործության հիմնական ձև
48. Իրավաստեղծագործության հասկացությունը և տեսակները
49. Իրավունքի իրացման (կենսագործման) հասկացությունը և ձևերը
50. Իրավակիրառման հասկացությունը և հատկանիշները
51. Իրավակիրառման տեսակները, իրավակահիրառման փուլերը և իրավունքի նորմի կիրառմանը բնորոշ պահանջները
52. Իրավակիրառ ակտեր
53. Իրավակահիրառ հայեցողության էությունը
54. Իրավունքի նորմերի մեկնաբանման հասկացությունը, նպատակները
55. Իրավունքի նորմերի մեկնաբանման տեսակները
56. Իրավունքի նորմերի մեկնաբանման եղանակները
57. Նորմատիվ իրավական ակտերի պաշտոնական պարզաբանում
58. Իրավական կոլիզիաների հասկացությունը և պատճառները
59. Իրավական կոլիզիաների լուծման կառուցակարգերը

60. Տարբեր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կոլիզիաները և դրանց լուծումը
61. Հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կոլիզիաները և դրանց լուծումը
62. Իրավունքի տարբեր աղբյուրներում ամրագրված իրավական նորմերի կոլիզիաները և դրանց լուծումը
63. Իրավունքի բացերի հասկացությունը և տեսակները
64. Իրավունքի բացերի վերացման ուղիները. իրավաբանական անալոգիա
65. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը և տեսակները
66. Իրավախախտման հասկացությունը և տեսակները
67. Իրավունքի չարաշահման էությունը
68. Իրավաբանական պատասխանատվության հասկացությունը և հատկանիշները
69. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները
70. Իրավաբանական պատասխանատվության տեսակները
71. Իրավական օրինականություն և իրավակարգ
72. Իրավական համակարգի հասկացությունը և դասակարգումը
73. Ռոմանագերմանական իրավական ընտանիք
74. Անգլոսաքսոնական իրավական ընտանիք
75. Կրոնական իրավական ընտանիք

Բ. ԸՍՏ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՄԱՆ ՆՅՈՒԹԱԿԱՆ ԵՎ ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՐՅԵՐ

ՔՐԵԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Հանցագործության հասկացությունը և տեսակները
2. Հանցագործությունների համակցության հասկացությունը և տեսակները
3. Մեղավորություն, օբյեկտիվ մեղսայնացում
4. Դիտավորություն և անզգուշություն
5. Ավարտված և չավարտված հանցագործություններ
6. Հանցակցության հասկացությունը, հատկանիշները, ձևերը
7. Հանցակիցների տեսակները
8. Հանցագործությունների ռեցիդիվը
9. Անհրաժեշտ պաշտպանություն, դրա իրավաչափության պայմանները
10. Ծայրահեղ անհրաժեշտություն, դրա իրավաչափության պայմանները

11. Հանցանք կատարած անձին բռնելիս վնաս պատճառելը, դրա իրավաչափության պայմանները
12. Հրաման կամ կարգադրություն կատարելը, դրա իրավաչափության պայմանները
13. Քրեական պատասխանատվությունից ազատելու հիմքերը
14. Քրեական պատասխանատվությունից ազատելը վաղեմության ժամկետն անցնելու հիմքով
15. Հանցագործությունից կամովին հրաժարվելը
16. Պատիժ նշանակելու ընդհանուր սկզբունքները և պատժի նպատակները
17. Պատիժ նշանակելը հանցանքների և դատավաճիժների համակցությամբ
18. Պատիժ նշանակելը չավարտված հանցագործության համար
19. Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը
20. Պատիժը կրելուց պայմանական վաղաժամկետ ազատելը
21. Պատասխանատվությունը և պատիժը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները
22. Անչափահասների քրեական պատասխանատվության առանձնահատկությունները
23. Անչափահասների պատժի առանձնահատկությունները
24. Համաներումը և ներումը
25. Սպանության հասկացությունը և տեսակները
26. Սեփականության դեմ ուղղված հանցագործություններ
27. Խարդախությունը
28. Խուլիզանությունը
29. Կաշառք ստանալ
30. Կաշառք տալը, կաշառքի միջնորդությունը
31. Սուտ ցուցմունք տալը
32. Ցուցմունք տալուց հրաժարվելը
33. Մարդուն առևանգելը և ազատությունից ապօրինի զրկելը
34. Շորթումը
35. Անձի ազատության, պատվի և արժանապատվության դեմ ուղղված հանցագործություններ
36. Տնտեսական գործունեության դեմ ուղղված հանցագործություններ

ՔՐԵԱԿԱՆ ՂԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔ

1. Անմեղության կանխավարկածը
2. Ֆիզիկական և հոգեկան անձեռնմխելիությունը և անձնական ազատությունը

3. Քրեական դատավարության լեզուն
4. Պաշտպանը: Պաշտպանի պարտադիր մասնակցությունը
5. Պաշտպանի իրավունքներն ու պարտականությունները: Պաշտպանին գործով վարույթից հեռացնելը
6. Տուժողը, տուժողի իրավահաջորդը, նրանց իրավունքները և պարտականությունները
7. Մրցակցությունը քրեական դատավարությունում
8. Ապացույցների հասկացությունը և տեսակները: Որպես ապացույց չթույլատրվող նյութերը
9. Հարցաքննության տեսակները և կարգը
10. Քրեական գործի հարուցման առիթները և հիմքերը: Քրեական գործ հարուցելու կարգը
11. Իրեղեն ապացույցները և այլ փաստաթղթերը որպես ապացույցի տեսակ
12. Ապացուցման առարկան և սահմանները: Որոշակի ապացույցների առկայությամբ հաստատվող հանգամանքները
13. Ձերբակալման հասկացությունը, տեսակները, կիրառման հիմքերը և դատավարական կարգը
14. Խափանման միջոց կիրառելու հիմքերը և կարգը
15. Կալանավորումը որպես խափանման միջոց
16. Կալանավորման և կալանավորման ժամկետի երկարացման դատական քննության կարգն ու սահմանները
17. Կալանավորումը որպես խափանման միջոց ընտրելու որոշման բողոքարկումը
18. Գրավը որպես խափանման միջոց, դրա կիրառման չսփորոշիչները
19. Քրեական գործի վարույթը կամ քրեական հետապնդումը բացառող հանգամանքները
20. Մեղադրանքի հասկացությունը
21. Առերեսումը
22. Ճանաչման ներկայացնելը
23. Վկան որպես դատավարությանը մասնակցող այլ անձ
24. Խուզարկություն, տեսակները, կատարման հիմքերը և կարգը
25. Կոնֆրոնտացիայի իրավունք
26. Քաղաքացիական հայցը քրեական դատավարությունում
27. Քրեական գործով վարույթի կասեցման հիմքերը և կարգը: Կասեցված վարույթի վերսկսումը
28. Դատական վերահսկողությունը մինչդատական վարույթի նկատմամբ
29. Դատաքննության կարգն ու սահմանները
30. Դատական քննության արագացված կարգ

31. Դատական ակտերի վերանայումը նոր երևան եկած կամ նոր հանգամանքներով
32. Վերաքննիչ դատարանում գործի քննության կարգն ու սահմանները
33. Վճռաբեկ դատարանում գործի քննության կարգը, վճռաբեկ դատարանի լիազորությունները
34. Վճռաբեկ բողոքը վարույթ ընդունելու հիմքերը

ՀԱՐՑԱՏՈՄՍԻ ՆՄՈՒՇ

ՀՀ փաստաբանական դպրոցի՝ 2020 թվականի աշնանային
հոսքի բանավոր քննություն
Քաղաքացիաիրավական (վարչաիրավական) ուղղվածություն

Հարցատոմս 01

1. Դիմորդի անձնական հատկանիշներ (**առավելագույնը՝ 2 միավոր**)
2. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները (**իրավունքի տեսություն. առավելագույնը՝ 8 միավոր**)
3. Դատավարական իրավունակությունը և գործունակությունը: Կողմերի դատավարական իրավունքներն ու պարտականությունները (**քաղաքացիական դատավարության իրավունք. առավելագույնը՝ 10 միավոր**)

Հանձնաժողովի նախագահ՝ . . . .